

Folketingets Uddannelsesudvalg
Folketinget, Christiansborg
1240 København K

Uddannelsesudvalget
UDU alm. del - Bilag 293
Offentligt

Dato: 20. marts 2007

Forslag til fremme af sikkerheden i forbindelse med udlejning af telte og forlystelser.

Der har gennem de seneste år været flere og flere ulykker forbundet med udlejede telte og oppustelige og mekaniske forlystelser, der sættes op ved byfester, dyrskuer, private fester og andre arrangementer. Ca. 100 gange om året blæser større eller mindre telte omkuld og forårsager skader på elinstallationer, tage, biler, bygninger, personer m.v., og antallet af personskader som følge af leg på hoppeborge mv. er eksploderet gennem de seneste par år. Det er kun et held, at disse uheld indtil videre ikke har kostet menneskeliv i Danmark. (Bilag 1).

Foreningen af Danske Festudlejere (FADF) har derfor en række forslag, der kan rette op på sikkerheden i forbindelse med udlejning af telte og mobile forlystelser:

1. Kun uddannede teltkonstruktører må opstille og sikkerhedsgodkende telte
2. Det skal være obligatorisk ved fremstilling og opstilling af telte i Danmark at leve op til Dansk Standard DS/EN 13782 (Midlertidige konstruktioner – Telte – Sikkerhed)
3. Der skal indføres en certificeringsordning for teltudlejere i Danmark
4. Udlejning og opsætning af oppustelige og mekaniske forlystelser må kun foretages af personer, der sikkerhedsmæssigt er uddannet hertil
5. Udlejere af forlystelser i Danmark skal være certificerede

Vi skal i det følgende uddybe disse forslag. Vi vil efterfølgende gerne have deputation over for udvalget, så der er mulighed for at uddybe tingene. Da det er en omfattende sag, vil vi bede om at få 30 min. stillet til rådighed.

Ad 1: Kun uddannede teltkonstruktører må opstille og sikkerhedsgodkende telte.

Langt de fleste uheld sket i forbindelse med udlejede telte kunne have været forebygget, hvis de, der havde forestået opstillingen af teltene, var uddannet til opgaven og havde kendt teknikkerne til forsvarlig fastgørelse af telte.

Beredskabsstyrelsen har udarbejdet tekniske forskrifter for forsamlingsstelte af 18. oktober 2005, men det skønnes, at ca. 95 % af teltudlejerne ikke kender til disse procedurer. Efter de gældende regler er der heller krav om, at de skal gøre det.

I sidste ende er det alene festarrangørerne, eller en person, der er udpeget af denne, der har ansvaret for, at teltene er opstillet i henhold til kravene i de tekniske forskrifter.

Det betyder, at en udlejer ustraffet kan udleje præcis det materiel, som han ønsker, og at "aben" alene lander på skulderen af arrangøren, som jf. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for forsamlingsstelte, punkt 8.1.1 vil kunne straffes med fængsel i indtil 2 år.

FADF har kendskab til flere udlejningsforretninger, der udlejer telte, hvis duge ikke opfylder de krav, der stilles i de tekniske forskrifter. Forhold der ikke kan gøres noget ved, da en udlejer gerne må udleje de ikke godkendte telte. Lejeren må derimod ikke gøre brug af dem.

FADF foreslår derfor, at der lovgives om:

- At opstilling af telte på 50 m² og derover skal ske under ledelse af en uddannet teltkonstruktør
- At alle teltrejsninger skal godkendes og forsynes med skiltning om, at en uddannet teltkonstruktør har foretaget et sikkerhedstjek af teltets kvalitet
- Kvalitetssikringen indebærer sikkerhed for, at
 - at teltet er fremstillet af et brandmæssigt egnet materiale
 - at det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt fastgjort til underlaget
 - at der er placeret det lovgivningsmæssige antal flugtveje
 - at afstandskravene til andre telte og fast bygning er overholdt
 - at der er installeret de påkrævede nødbelysninger
 - at der er det fornødne brandslukningsmateriel til rådighed, jf. Beredskabsstyrelsens Tekniske forskrifter for forsamlingsstelte af 18. oktober 2005. **(Bilag 2)**.

FADF mener, at der bør strammes op på de krav, der kan stilles til udlejerne og kvaliteten af telte, der leveres. Vi foreslår derfor at indføre uddannelseskrav til såvel udlejere som medarbejdere, og en certificering af teltudlejerne i Danmark.

Uddannelseskravene kan være opfyldt ved, at medarbejdere og indehavere som minimum har gennemført de kurser, der tilbydes under arbejdsmarkedsuddannelserne, som er godkendt af Undervisningsministeriet og opbygget gennem et samarbejde af FADF og AMU Nordjylland.

Ad 2: Det skal være obligatorisk ved fremstilling og opstilling af telte i Danmark at leve op til Dansk Standard DS/EN 13782 (Midlertidige konstruktioner – Telte – Sikkerhed).

FADF finder det uforståeligt, at der ikke i Danmark er lovgivet om, at Dansk Standard for midlertidige konstruktioner – telte og sikkerhed – DS/EN 13782 er gældende for såvel udlejere som fabrikanter af telte i Danmark.

Folketinget tillader således, at der uden kontrol bliver fremstillet telte i Danmark, som ikke opfylder kravene i andre EU-lande på trods af, at man i fællesskab har udarbejdet nogle ens standarder.

FADF har kendskab til, at teltproducenter i Danmark fremstiller telte til det danske marked, som ikke ville kunne godkendes til opstilling i andre europæiske lande. Ligeledes forhandles der i butikkerne en række udenlandske telte, som ikke lever op til de godkendelser, der er gældende i Danmark. Det kan foreningen imidlertid ikke gøre noget ved, da det ikke er forbudt at sælge dem - kun at bruge dem.

Samtidig ved vi af erfaring, at udenlandske teltudlejerne opstiller telte i Danmark af en kvalitet, som ikke kan godkendes i flere andre EU-lande, der har regler svarende til dem, der er beskrevet i Dansk

Standard for midlertidige konstruktioner – telte og sikkerhed. Men den eksisterende lovgivning er ikke til hinder herfor.

Hertil kommer, at danske udlejere i en række tilfælde er blevet afvist eller haft stort besvær med at opnå tilladelse til opstilling af telte i udlandet, med henvisning til at de ikke har kunnet fremvise beskrivelser fra leverandørerne om, at teltene er fremstillet efter de EU-standarder, der tidligere er henvist til.

Nævnte forhold betyder, at danske udlejere konkurrencemæssigt er meget pressede i forhold til udenlandske udlejere. De kommer til Danmark med deres materiel til enkeltstående arrangementer, skal ikke betale moms og benytter sig af medarbejdere, der er underbetalte i forhold til gældende overenskomster på det danske marked.

FADF er således af den opfattelse, at Folketinget hurtigst muligt bør vedtage en lov, der sikrer, at indholdet af Dansk Standard 13782 – Midlertidige konstruktioner – Telte – Sikkerhed er gældende i Danmark.

Ad 3: Der skal indføres en certificeringsordning for teltudlejere i Danmark.

Teltudlejningsbranchen i Danmark har gennem de sidste 12 år været i rivende udvikling. Det betyder, at der i 2007 forventes at være omkring 500 udlejere af telte i Danmark.

Mange telte udlejes af sports- og idrætsklubber, handelstands - og markedsforeninger, spejdere, kommuners produktionsskoler, døgninstitutioner m.fl. Udlejere, som ikke skal dokumentere kendskab til hverken sikkerhed, lovgivning, krav til fastgørelse af teltene eller have anden fornøden kendskab til området. At de blot kan opstille og nedtage teltene, er kvaliteter nok.

Disse udlejere udsætter desuden det professionelle marked for ulige konkurrence, idet de ikke betaler løn, søgne- og helligdagsbetaling, feriepenge, pension, moms, forsikringer m.v. Ofte er deres teltmateriel desuden indkøbt med offentligt tilskud.

At telte til flere tusinde personer kan stilles op uden nogen form for krav til medarbejdernes uddannelse m.v. stemmer ikke overens med, at en person, som kunne tænke sig at købe en struds til at gå hjemme på sin mark, skal have et kursus, før det er lovligt at anskaffe sig den, og at medarbejdere, der skal køre truck, betjene lastvognsmonterede kraner mv. skal være certificerede.

FADF finder det derfor påkrævet, at der sker en certificering af teltudlejerne. Ikke mindst i lyset af, at udviklingen inden for udlejningstelte går i retning mod større og større telte, der kan huse mange tusinde mennesker.

Udlejerne skal have uddannelse og fornødent kendskab til håndtering af det teltmateriel, der udlejes. Det er således påkrævet, at udlejere efterlever lovgivningen ved opstilling af telte, herunder reglerne om sikkerhedsmæssig optimal indretning af teltene. At de er uddannet til at kunne vurdere opstillingssteder og vindretninger, samt tage højde for evt. turbulente vinde på opstillingsstedet m.v., således at en sikkerhedsmæssig forsvarlig opstilling af teltene vil kunne finde sted.

Ad 4: Udlejning og opsætning af oppustelige og mekaniske forlystelser må kun foretages af personer, der sikkerhedsmæssigt er uddannet hertil.

Der findes i Danmark omkring 5.000 oppustelige forlystelser og ca. tusinde mekaniske forlystelser. Nogle har faste opstillinger, mens andre flyttes rundt og opstilles til en række af forskelligartede festarrangementer som byfester, dyrskuer, handelsstandsforeningers arrangementer m.m.

De oppustelige forlystelser er af meget forskellig kvalitet, og flere er decideret farlige. De er godkendt ud fra nogle tilfældige kriterier, idet der ikke findes præcise kriterier, der ligger til grund for godkendelserne. Godkendelserne afhænger af, hvilke godkendte akkrediteringsfirmaer, der benyttes, samt hvilke konsulenter, der foretager godkendelsen.

Der er dermed en række sikkerhedspunkter, som er beskrevet i European Standard - DRAFT prEN 14960, der ikke tages hånd om, og som ej heller er påkrævet, jf. bekendtgørelse om offentlige forlystelser, nr. 502 af 17. juni 2005.

I perioden 1998 – 2001 foretog Statens Institut for Folkesundhed en opgørelse over ulykker med hoppeborge og hoppeslotte på sygehusene i Glostrup, Herlev, Frederikssund, Esbjerg og Randers.

De valgte sygehuse dækker et område svarende til 14,3 % af den danske befolkning. Med udgangspunkt i antallet af skader, der blev behandlet på de nævnte sygehuse, ganget med en faktor på 7, fandt man frem til, at antallet af skader på landsplan fordelt på år ville være:

- 1998 – 1092 skader
- 1999 – 1666 skader
- 2000 – 1939 skader
- 2001 – 2093 skader

Statens Institut for Folkesundheds undersøgelse viser, at ca. 90 % af disse ulykker er sket ved brug af hoppepuder. Skaderne er primært sket på børn op til 14 år i form af brud, kvæstelser, forvridninger, sene/muskellæsion, hjernerystelser m.v. Hovedparten ulykkerne: 26,2 % er sket på forlystelsesområder som sommerlande og campingpladser. 20 % er sket i den fri natur, 18,4 % på skoler og institutioner og 10,7 % på idrætsområder.

Disse tal er alt for høje og skyldes en række faktorer som manglende opsyn med aktiviteterne, at brugerne ikke er blevet bedt om at slappe af ved for voldsomme aktiviteter på forlystelserne, for mange deltagere på forlystelserne ad gangen, at forlystelserne ikke bliver lukket ned ved regnvej m.m.

Med hensyn til skader ved mekaniske forlystelser, skete der i 2006 flere ulykker i tivolier og sommerparker med døden til følge.

På trods af, at de aktuelle forhold er blevet rejst over for justitsministeren og Politimesterforeningen, er der ikke taget forebyggende initiativer på området. (Bilag 3 + 4 + 5 + 6 + 7).

Antallet af oppustelige forlystelser er vokset betydeligt, og der strømmer årligt mange nye og ikke godkendte forlystelser ind i Danmark. Et stort antal festarrangører rundt om i Danmark benytter sig

årligt af forlystelser, som mangler syn, hvor forsikringsforholdene ikke er i orden, det fornødne opsyn ikke er til stede, udlejer og medarbejdere ikke giver en tilstrækkelig information omkring brugen, og hvor der ved opstillinger og dagligt tilsyn ikke sker nogen gardering af sikkerhedskravene.

Politiet, der er ansvarlig for, at bekendtgørelsen om offentlige forlystelser overholdes, prioriterer ikke området særlig højt. Det betyder, at mange fester bl.a. ikke har de fornødne tilladelser. Derved sættes sikkerheden over styr. FADF har tidligere fremført disse synspunkter overfor Justitsministeriet, hvilket dog ikke har affødt nogen effekt.

FADF foreslår derfor, at Folketinget vedtager lovgivning, der sikrer de sikkerhedsmæssige aspekter omkring brugen af oppustelige og mekaniske forlystelser. Bl.a. skal der stilles krav om uddannelse til både udlejere og medarbejdere, der forestår opstilling af forlystelserne, så de er i stand til at give brugerne de optimale informationer om de enkelte aktiviteters brug, opfylde sikkerhedskrav og forebygge situationer, der kan medføre skader. Uddannelseskrevet bør som minimum omfatte de arbejdsmarkedsuddannelser, som er godkendt på området: 45811 Montering af børneforlystelser samt 45814 Udlejning af børneforlystelser (**Bilag 8**).

FADF foreslår ligeledes, at der tages politiske initiativer til, at de europæiske standarder, Draft prEN 14960 bliver gældende i Danmark fra og med 2007.

Ad 5: Udlejere af forlystelser i Danmark skal være certificerede.

Antallet af udlejere af forlystelser i Danmark har været stærkt stigende gennem de sidste 10 år. Kvalitet og sikkerhed er for mange udlejerers vedkommende ikke dominerende. Det strømmer således ind i Danmark med børneforlystelser, som ikke kan godkendes efter de europæiske standarder på området.

FADF foreslår derfor, at også udlejere af forlystelser i Danmark skal være certificerede, så kun seriøse og uddannede udlejere har tilladelse til at forestå udlejninger. Udlejere skal således have gennemgået sikkerhedskurser omkring forlystelsernes opbygning, brug, sikkerhedsforanstaltninger under brugen, forebyggelse af uheld og skader, regler for opstilling og brug, antal brugere af de enkelte enheder, max. højde for brugerne af aktiviteterne, krav til medfølgende materiel, sikkerhedskrav ved opstillinger af flere forlystelser samlet, daglig og skærpet kontrol af materiellet m.v.

FADF har gennem erfaringer fra mange års arbejde i branchen stået i spidsen for, at der under arbejdsmarkedsuddannelserne er blevet godkendt handlingsorienterede målformuleringer, som dækker en bred vifte af ovennævnte krav til udbydere, og flere målbeskrivelser er under udvikling og forventes godkendt i 2007. (**Bilag 8 + 13**).

Disse kurser er gennem Serviceerhvervenes Efteruddannelsesudvalg (SUS) og Faglig Referencegruppe for Festudlejningsbranchen, og med godkendelse af Undervisningsministeriets kontor for arbejdsmarkedsuddannelser, blevet aftalt til at foregå på AMU Nordjylland, Aalborg, som tidligere har gennemført et pilotprojekt for teltopstillerbranchen.

FADF forsøger at kombinere professionalisering af branchen og at sætte de sikkerhedsmæssige aspekter i højsædet med opkvalificering af medarbejderne for samtidig at tiltrække, fastholde og

skabe jobudvidelse i branchen bl.a. ved at skabe fuldtidsbeskæftigelse frem for sæsonbeskæftigelse for medarbejderne.

FADF's mål er gennem de til branchen udfærdigede handlingsorienterede mål, samt øvrige relevante målbeskrivelser inden for arbejdsmarkedsuddannelserne, at sammensætte et undervisningsforløb, som samlet skal give en teltkonstruktøruddannelse. Dermed sikres den optimale sikkerhed og service på området.

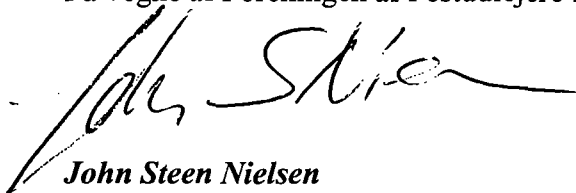
Disse mål kan dog kun blive indfriet, hvis der politisk stilles krav til sikkerheden til udlejere af såvel telte som forlystelser. Det vil sige, at der skal stilles krav om, at danske standarder for midlertidige konstruktioner af telte og sikkerhed samt European Standards for Inflatable Play Equipment – Safety Requirements and Test – skal overholdes af alle udlejere på markedet.

FADF har med de faglige kompetencer, vi har på området, har været initiativtager og medspiller i udfærdigelsen af de arbejdsmarkedsuddannelser, som er blevet godkendt. Vi vil bidrage med alt, hvad vi kan, til indholdet af de enkelte kurser.

FADF står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger og uddybning af vores forslag og møder gerne op til et møde i udvalget.

Kopi af dette brev er sendt til Folketingets Erhvervsudvalg og Folketingets Retsudvalg.

På vegne af Foreningen af Festudlejere i Danmark,

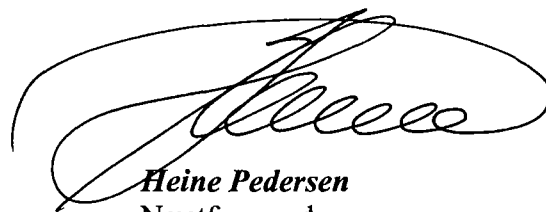
John Steen Nielsen

Formand

Baldersbækvej 36

2635 Ishøj

Tlf. 56 66 03 05 – 28 40 13 05.

Heine Pedersen

Næstformand

Vesterled 46

9681 Ranum

Tlf. 98 67 68 39 – 21 42 68 39.

Bilagliste

1. Artikel: Hoppepuder sender tusinder på skadestuen.
2. Tekniske forskrifter for forsamlingsstelte, selskabshuse, salgsområder og campingområder, der ikke er omfattet af campingreglementet. Beredskabsstyrelsen 18. oktober 2005.
3. Ulykkesregistret – Fritekst 2001 – Hoppepuder/hoppeslot
4. Skadestuekontrakter – efter ulykke på hoppepude/hoppeslot, fordelt på alder og år.
5. Justitsministeriet Civil- og Politiafdeling – Besvarelse af spørgsmål nr. S 308 – fra medlem af Folketinget Jens Peter Vernersen (S).
6. Brev fra Holtegaard Trading, Hjørtshøj, til civilkontoret vedr. Personskader på hoppepuder og hoppeborge.
7. Statens Institut for Folkesundhed – besvarelse af brev fra Holtegaard Trading, Hjørtshøj.
8. Handlingsorienterede mål for teltkonstruktører vedr. telte og forlystelser.
9. Dansk Standard – DS/En 13782 – Midlertidige konstruktioner – Telte – Sikkerhed.
10. European Standard Draft prEN 14960 – Inflatable play equipment – Safety requirements and test methods.
11. Guidance Note PM 76 from the Health and Safety Executive – Safe operation of passenger carrying amusements devices – inflatable bouncing devices.
12. Safe use and operation of play inflatables, including bouncy castles.
13. Rapport om uddannelse til festudlejningsbranchen?
14. Kopi af bekendtgørelse om offentlige forlystelser. Bekendtgørelse nr. 502 af 17. juni 2005.
15. Forslag til kursusindhold omkring oppustelige forlystelser.
16. Presseudklip ”Telt på afveje”.
17. Presseudklip ”Festteltet på havnen blæste omkuld”.